

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

6. april 2021

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 212 (Alm. del) af 11. marts 2021 stillet efter ønske fra Lars Boje Mathiesen (NB).

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvor stor en andel af nye førtidspensionister der oplever en fremgang i den disponible indkomst ved tilkendelse af førtidspension? Tallene ønskes opgjort for det seneste tilgængelige år.

Svar

Befolkningens disponible indkomster opgøres for hele år. For at kunne sammenligne indkomstforhold for personer, der er tilkendt førtidspension, før og efter tilkendelsen, er det nødvendigt at sammenligne disse personers indkomster i *året efter* tilkendelse af førtidspension med indkomsten i *året før* tilkendelsen. Det seneste år, hvor der er oplysninger om befolkningens disponible indkomster, er 2018. Derfor besvares spørgsmålet med udgangspunkt i de personer, der er tilkendt førtidspension i 2017.

Der er ca. 9.500 personer, der fik tilkendt førtidspension i 2017. Knap 400 af disse døde i løbet af 2018, hvorfor de ikke indgår i opgørelsen. Det ses tilsvarende bort fra øvrige personer, hvorom der ikke findes oplysninger om deres disponible indkomst i 2016 eller i 2018, fx på grund af manglende skatteligning. Opgørelsen omfatter dermed ca. 8.900 personer.

Omkring 75 pct. opnåede en højere disponibel indkomst som førtidspensionist i 2018, end de havde i 2016, *jf. tabel 1*. Blandt de, der var enlige i 2018, opnåede 87 pct. en højere disponibel indkomst i 2018, mens det gjaldt for 63 pct. af gifte og samlevende.

Tabel 1**Nye førtidspensionister i 2017 opdelt på ændring i disponibel indkomst fra 2016 til 2018**

	Antal personer	Fald	Uændret Pct.	Stigning
Alle	8.900	21	4	75
<i>Heraf:</i>				
- Enlige	4.400	11	2	87
- Gifte/samlevende	4.500	30	7	63

Anm.: Personlig disponibel indkomst (2018-prisniveau) i 2016 og 2018 for personer tilkendt førtidspension i 2017. Er forskellen mindre end 2 pct. rubriceres personen i gruppen "uændret". Førtidspensionister, hvor oplysninger om disponibel indkomst i 2016 eller 2018 (herunder for personer døde i 2018) indgår ikke. Opdeling på enlige hhv. gifte/samlevende er baseret på familieforhold ultimo 2018.

Kilde: Egne beregninger på lovmodellens datagrundlag.

Ændringen i den disponible indkomst fra året før tilkendelse af førtidspension (2016) til året efter tilkendelse af førtidspension (2018) afhænger blandt andet af personernes arbejdsmarkedstilknytning. Således vil den disponible indkomst typisk være højere i 2018 for personer, der var ledige eller uden for arbejdsmarkedet i 2016, idet niveauet for førtidspension som hovedregel er højere end niveauet for andre typer overførselsindkomst. For førtidspensionister, hvor ydelsen aftrappes som følge af partnerens indkomst, kan indkomsten dog være lavere i 2018. For personer, der var i beskæftigelse i 2016 vil indkomsten typisk være lavere i 2018.

Omkring 71 pct. af personerne i gruppen modtog kontanthjælpsydelse, arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge eller lignende midlertidige indkomsterstøttende ydelser hele året i 2016, *jf. tabel 2*. Ca. 17 pct. af gruppen var i beskæftigelse eller selvstændige i 2016, mens ca. 12 pct. af de resterende var uden for arbejdsmarkedet uden at modtage indkomsterstøttende ydelser, heriblandt 17-årige, uddannelsessøgende, og personer, der modtog en form for privat pension.

Tabel 2**Personer tilkendt førtidspension i 2017 opdelt på arbejdsmarkedstilknytning i 2016**

	Andel, pct.
Fuldt beskæftigede	4
Selvstændige	2
Deltidsbeskæftigede	1
Delårsbeskæftigede	10
Fuldt ledige mv.	71
Uddannelsesøgende	3
Privat pensionsudbetaling	3
17-årige børn	4
Andre	2
Alle	100

Anm.: Delårsbeskæftigede inkluderer personer, der var i fleksjob. Der ses bort fra personer, hvor der ikke er indkomstoplysninger i 2016 eller 2018, jf. anm. til tabel 1. Der er også set bort fra personer, der første gang fik udbetalt førtidspension 1. januar 2017, da disse er klassificeret som "førtidspensionister" i 2016, hvorfor antal personer i opgørelsen reduceres til 8.200 personer.

Kilde: Egne beregninger på lovmodellens datagrundlag.

Andelen af førtidspensionister, som opnår en indkomstfremgang i 2018, kan være undervurderet, idet den registrerede disponible indkomst i 2016 kan inkludere indkomstelementer af engangskaraktér, fx i form af udbetaling af feriepenge eller fratrædelsesgodtgørelse, for personer der ophører med at være beskæftiget i 2016. Det kan også være tilfældet, hvis udbetalingen af en (invalide-) pension er påbegyndt i 2016, eventuelt med tilbagevirkende kraft.

Tilsvarende kan andelen af førtidspensionister, der får en indkomstfremgang i 2018, være overvurderet, hvis tilkendelse af førtidspension sker sent i 2017 samtidig med, at der sker en efterbetaling fra en (invalide-) pensionsordning i 2018.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister